

Slovenska zveza na Švedskem

Slovensko GLASILO

Slovenska BLADET

JESEN / HÖSTEN 2014

ISSN-2000-2173

Št./Nr 48

Letnik/Årgång 13

Slovenska riksförbundet i Sverige

Slovensko GLASILO / Slovenska BLADET
September 2014, Št./Nr 48, Letnik/Årgång 13

Izdajatelj/Utgivare: Slovenska zveza na Švedskem / Slovenska riksförbundet i Sverige, PG:72 18 77-9

Finančna podpora: Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu; Članarina SZ

Slovensko GLASILO (2002) izhaja 4x letno v 560 izvodih

Naslovna fotografija/Uppslagsfoton: Društvo Planika, Malmö

Fotografije na zadnji strani/Sista sidan: Egon Cokan (egon.cokan@gmail.com) - motiv Triglava, Brane M. (branko.mohoric@gmail.com) - motiv Pirana in Jezerskega--

Za vsebino objavljenih člankov so odgovorni avtorji.

VSEBINA – INNEHÅLL

UVODNA BESEDA – INLEDNINGSORD _____	3
SLOVENSKA ZVEZA – SLOVENSKA RIKSFÖRBUNDET _____	4
DRUŠTVA – FÖRENINGAR _____	6
Društvo Simon Gregorčič, Köping	6
Slovensko kulturno društvo France Prešeren, Göteborg.....	13
Kulturno društvo Slovenija, Olofström	14
Orfeum, Landskrona.....	16
Novice iz Göteborga– SLOVENSKI DOM	22
DRUŠTVO PLANIKA, MALMÖ	25
ČLAN DRUŠTVA IZ STOCKHOLMA SPOROČA:.....	35
NAŠA CERKEV – VÅR KYRKA _____	37
IN MEMORIAM _____	49
VAŠA PISMA – ERA BREV _____	50
AKTUALNO – AKTUELLT _____	53
NASLOVI – ADRESSER: _____	58

Glavna in odgovorna urednica/izdajateljica -

Huvudredaktör / Ansvarig utgivare:

Avgušтина Budja (Gusti)

Člani redakcije - Redaktionsmedlemmar:

Jožef Ficko, Suzana Macuh, Danni Stražar, Alojz Macuh,

Tehnična postavitev glasila / Teknisk redaktör:

Petra Lipar, Danni Strazar

Distribucija:

Zvonko Bencek

Naslov uredništva / Redaktionsadressen:

Avgušтина Budja
Hantverkargatan 50
261 52 Landskrona

Telefon:

0418-269 26

E-naslov (NOVO!)/E-post:

slovenskoglasilo@gmail.com

Svoje prispevke pošljite na zgornji naslov do 15. novembra 2014!

Skicka era bidrag till Svenska BLADET senast den 15 november 2014, adressen ovan!

UVODNA BESEDA – INLEDNINGSORD

Pozdravljeni bralci SLOVENSKEGA GLASILA!

Ljudje smo nadomestljivi. Tudi jaz nisem izjema; po dobrih trinajstih letih v vlogi odgovorne urednice GLASILA sem pri tej 48. številki glasila zaradi spleta okoliščin dobila pomoč pri mlajših rodovih. Suzana in Danni sta se že letos na občnem zboru Slovenske zveze v aprilu 2014 strinjali, ko sem ju predlagala v uredniški odbor, da mi poskušata pomagati. Tudi drugi predstavniki slovenskih društev na sestanku so se strinjali. Kot bi slutila, da me bo v bližnji prihodnosti zadelo nekaj hudega in da potem ne bom več zmogla samostojno opravljati uredniške naloge!

In res, 30. junija me je med bivanjem v Sloveniji zadela možganska kap, ki mi je ohromila levo stran telesa in s tem še mnoge drugih sposobnosti in funkcij. Po dobrih dveh mesecih se sicer počasi postavljam na noge, vendar je do popolnega okrevanja pot še dolga. Zahvaljujem se za izkazano mi zaupanje pri vodenju uredništva SLOVENSKEGA GLASILA v preteklih letih (2002-2014) in obenem upam, da bo časopis obstajal tudi še naprej, da se povezava med Slovenci na Švedskem ne bo pretrgala in da ne bomo utonili v pozabo skupaj s preostalo množico priseljencev. Prav tako našim bralcem priporočam in jih vabim k dopisovanju.

V nadaljevanju objavljam še eno svojih pesmi, na katero me je spomnila moja draga nečakinja Bena Budja.

Stegujem roki. Neudobno
loveč se za to biljko drobno,
globoko sape si zajamem.
Da se spet morda ne ukanem,
da ne spodrsne mi pri hoji ...
Koraki negotovi moji
izdajo me. Tu se spotaknem
in z mesta več se ne premaknem.
"Minilo bo," bi rekla mama,
to govorim si tudi sama.
Klečim v tem blatu, v noč vzdihujem
in odrešitve pričakujem.
Glej, že jasni se zarja vzhaja,
na vzhodu upanje poraja!
V srce se drobčen up prikraide;
dokler gojim vsaj kanček nade,
vem, da še vse ni izgubljeno,
ne v upa strugi izsušeno.
S teme se dviga slutnja sreče,
zaznavno le in prav boječe.

Stegujem roki. Neudobno
loveč se za to biljko drobno
na noge končno se postavljam.
Nič več se zdaj ne obotavljam.
Samo naprej!
Moč se po udih mi pretaka,
Poskusim prva dva koraka ...
Uspelo je. In gre.
a.b.

SLOVENSKA ZVEZA – SLOVENSKA RIKSFÖRBUNDET

Predsednik ima besedo
Avgust 2014

Tako kot vsako leto je minil tudi letošnji dopust. Z mesecem julijem smo vstopili v dopustniško obdobje in v prvem delu avgusta zaključili počitniško radost in oddih.

Upam, da ste se vsi imeli lepo in da vam je narava ponudila priložnosti oddahniti si in si privoščiti lepih, svežih trenutkov bodisi na morju ali kje na svežem zraku v gorah, ali pa pri svojih najdražjih. Letošnje poletje nam je nudilo veliko zadovoljstvo tukaj na Švedskem, saj je bilo dovolj vročine in premalo dežja, medtem ko je bilo v domovini Sloveniji ravno obratno.

Kot sem že omenil, je dopust bolj ali manj za nami, zato dobrodošli nazaj v naš drugi domači kraj. Upam, da ste se vsi zdravi, zadovoljni in veseli vrnili na Švedsko. Ni pa bilo tako gladko za vse rojake. Kot ste seznanjeni, je kruta bolezen prikrajšala počitniške dni naši urednici Slovenskega glasila, Avguštini Budja. Bolezensko stanje, ki je prizadelo Avguštino, je hudo in naporno. Veliko moči in dosti potrpljenja bo potrebnega, da se ji bo zdravje izboljšalo. Naša velika želja bralcev Glasila je, da čim prej okreva in da se ji znova povrne zdravje.

Delo in delovanje Slovenske zveze tukaj na Švedskem je v polnem teku v vseh društvih. Lahko ob tej priložnosti pohvalim vsa društva za dobro sodelovanje na področju članstva. Društva so poskrbela in tudi pridobila nove člane v društva in prav tako v Slovensko zvezo. Uspelo nam je obdržati nad tisoč članov, kar je zelo pomembno za obstoj in delovanje Slovenske zveze.

V vodstvu Slovenske zveze se bomo trudili in naredili vse, da bo prav in pošteno do vsakega slovenskega rojaka, ki je aktiven in povezan s katerim koli slovenskim društvom na Švedskem. Tudi za naprej si želim, da se društva trudijo in privabljajo nove člane v društva in obenem v Slovensko zvezo.
Delo in aktivnosti Slovenske zveze.

Zadnjo soboto 30. 08. 2014 v avgustu je bilo načrtovano srečanje vseh generacij v Barnakälla. V poročilu društva iz Olofströma lahko preberete, kako je srečanje uspelo. Novembra je načrtovana jesenska konferenca upravnega odbora Slovenske zveze.

Alojz Macuh, predsednik Slovenske zveze

Upravni odbor SZ

SLOVENSKA ZVEZA NA ŠVEDSKEM

BOX 145 731 23 KÖPING

Org. nr. 844001-2063, PlusGiro: 72 18 77 - 9

E-mail: slovenska.riksforbundet@gmail.com

Upravni odbor

Predsednik	Alojz Macuh Tel: 0221-185 44/070-600 30 92 E-mail: slovenska.riksforbundet@gmail.com	Husta 8, 731 97 Köping
Podpredsednica	Ivanka Franseus Tel: 040-49 43 85	Ponnygatan 35, 212 35 Malmö E-mail: ivankafranseus@hotmail.com
Podpredsednik	Zvonko Bencek Tel: 073-945 67 75	Hantverkareg. 50, 261 52 Landskrona E-mail: zvonko@bredband.net
Blagajnik	Lado Lomsek Tel: 031-46 26 87	Stora Björn 33, 415 16 Göteborg E-mail: ladolomsek2@gmail.com
Tajnica	Marjana Ratajc Tel/fax: 031-52 82 96	Kavaljersgatan 28, 422 48 Hisingsbacka E-mail: marianne.ratajc@byggnads.se
Član UO	Janez Rampre	Vallmovägen 10, 293 34 Olofström E-mail: janez.rampre@oktv.se
Mladinski ref.	Suzana Macuh, Danni Stražar	Email: suzana.macuh@gmail.com Email: danni.st@hotmail.se
Slovensko glasilo:	Avgustina Budja Tel/fax: 0418-269 26	Hantverkareg. 50, 261 52 Landskrona E-mail: budja@bredband.net
Nadzorni odbor in volilna komisija	Jozef Ficko Tel: 0371-303 15	Rantzowgatan 9B, 212 21 Malmö E-mail: jozef.ficko@bredband.net
	Rudolf Uršič Tel: 016-14 45 49	Norregatan 9, 633 46 Eskilstuna E-mail: rudolf.ursic@glocalnet.net
Pooblaščen revizorka	Birgitta Green Tel: 0418-44 66 17	Parkgatan 2, 261 31 Landskrona E-mail: birgitta.green@mazars.se

DRUŠTVA – FÖRENINGAR

Društvo Simon Gregorčič, Köping

Vsem skupaj naprej lepe pozdrave iz društva Simon Gregorčič Köping. Čas teče in prav nič ne reče, in človek včasih premišljuje, koliko in kaj vse bi še dalo narediti v poletnem času, ampak tako kot vedno časa pač primanjkuje. Dejavnosti društva v poletnem času so se iztekle po načrtih, zbrali smo se ob majskem kresu, prav tako tudi za poletni praznik Mid-sommar in ob praznovanju dneva državnosti. Praznovanja se vrstijo in odvijajo, vedno, ko se zberemo, si sežemo v roke in izrečemo besede, kako lepo je, da smo spet skupaj. Vedno se sliši tudi »hvala bogu, da je vsaj tako, pa naj še tako ostane. Ob čestitki za državni praznik letos nismo imeli nekih konkretnih besed, temveč smo si bili edini le v upanju in želji po dobrem in poštenem državnem vodstvu, ki se je izbiralo v Sloveniji. Vedno nam je lepo ob takih srečanjih, zato bomo še naprej poskrbeli, da se srečujemo, hkrati pa si želimo medse pripeljati še kakšnega novega člana in prijatelja.

Letošnje poletje nam je ponudilo vsega dovolj. Bilo je poletje za vsakogar, ki si je želel sonca in vročih poletnih dni, ni bilo pa dovolj dežja za ljubitelje gozdnih sadežev. Letošnje poletje doma v Sloveniji tudi ni bilo zadovoljivo, saj je bilo namreč preveč dežja.

Poletje se nam takole izteka, mnogo lepih in veselih trenutkov smo se naužili, se malo oddahnili, si s tem tudi nabrali dovolj novih moči za jesenske dni, ki so tik pred vrati. Naj izkoristim to priložnost in zaželim vsem dobrodošlico ob vrnitvi nazaj, na delovna mesta ali pa vsem tistim, ki ste proste dni preživljali med vsemi znanci in prijatelji.

Sedaj je znova čas, da se začnemo počasi dobivati v društvenih prostorih. Lepo se bo zopet srečati z vsemi, ko bomo drug drugemu zaupali novice in doživetja, ki smo si jih nabrali med dopustom.

Binkoštni praznik

Pravo in veselo doživetje smo imeli za binkoštni praznik skupaj s prijatelji iz Eskilstune. Romanje v Vadsteno za praznik nam bo ostal v lepem in nepozabnem spominu. Mnogo starejših romarjev se še danes spominja, kako je nekoč bilo ravno za Binkoštni dan, razlika je danes takšna, da nas je vedno manj, včasih skorajda ni bil dovolj veliki avtobus, danes pa še skorajda minibusa ne moremo zapolniti. Res je, da se je treba na pot podati že v zgodnji uri, ampak z dobro in veselo družbo je vse lažje prestat in še naprej si želimo takšnega druženja in sodelovanja.

Dragi slavljenec Drago

**Še nekaj dni in tvoj osebni praznik se slavi, če ravno prehitro,
pa vendar iz srca naša čestitka za tvoj praznik velja.**

Za tvoj jubilejni rojstni dan ti želimo
še mnogo zdravih srečnih dni,
naj bo tvoje življenje posejano s cvetjem,
naj te povsod spremljata sreča in zdravje, veselje ter ljubezen,
naj naše prijateljstvo še naprej ostane tako kot doslej, nikdar naj ne izgine,
bodi, kot vse ti želimo, da se ti izpolnijo vse skrite želje.
dobrota, ki jo znaš deliti med svoje prijatelje in najdražje ljudi,
naj ostane, si želimo vsi.

Vse najlepše in vse najboljše, Drago,
ti želimo člani, prijatelji iz društva Simon Gregorčič Köping

Kalle grattis på din stora dag.

vi önskar dig allt väl!

Alla medlemmar i slovenska föreningen Köping.

Srečanje vseh generacij v Barnakälla

zadnjo soboto v mesecu avgustu

Bilo je lepo in nepozabno sobotno popoldne, krasen in sončen dan vsaj doma v Köpingu. Pot, ki sva jo naredila z ženo Angelco, je bila dolga, hkrati pa je bila tudi v lepem pričakovanju tega lepega dne. Vedela sva, da pot kar precej traja, vendar sva prišla pravočasno, ko so bili zbrani že vsi v najlepši, razigrani in veseli družbi.

Vsako leto se prireja srečanje vseh generacij in tako je bilo tudi letos. Vedno je zaželeno, da se srečanja udeleži čim več ljudi, vsaj po eden ali dva predstavnika vsakega društva, še bolj zaželeno pa je tudi, da za seboj potegnemo mlajše rodove iz svojih društev.

V mislih imam veliko upanj in veliko želja, vendar se bojim, da do vsega tega ne bomo prišli nikoli, če ne bomo malce pomislili, kako delati in kaj ustvarjati za obstoj slovenskega naroda v tej naši drugi domovini Švedski. Vrstili so se mnogi festivali, vsako drugo leto organiziramo SLOVENSKO SREČANJE, vrstijo se razne obletnice društev, ki so namreč že skoraj okrogle: za nami so 40-letnice društev in čez nekaj let se bodo zvrstile že nove obletnice za 50 let delovanja društev. Imeti moramo vedno nekaj novega, nekaj kar nas povezuje Slovence, toda kaj? In kako? Priti do tega bo v prihodnje prioriteta v naših razpravah preko vseh sredstev in medijev, kar jih imamo tukaj med nami na Švedskem. Vem, vidim in tudi slišim, da ni tistega, kar nas bi pritegnilo, večkrat se sliši, da dokler smo mi starejši prisotni, še bo, kako bo pa naprej, pa se moramo res vprašati mi, mlajša generacija. Na zadnjem občnem zboru SZ smo znova izvolili mladinskega referenta, ki naj bi sčasoma poskušal povezati vsa društva in pridobiti po enega referenta iz vsakega društva, kajti tako bi morda bilo lažje delati, načrtovati in morda tudi organizirati prireditve ter sodelovati pri vseh srečanjih. Vodilni predstavniki društev ste na zadnjem občnem zboru SZ dobili nalogo, da obvestite vse člane v svojih društvih glede delovanja in integriranja mladine druge in tretje generacije v prostor in središče društev, ki jih imamo danes. Zares upam, da ste predsedniki društev to naredili in obvestili vse, kajti res je skrajni čas, da začnemo premišljevati o vsem tem.

Predsednik SZ Alojz Macuh

Pomemben pogovor na samem srečanju.

Skupna slika vseh zbranih na sečanju vseh generacij v Barnakälli pri Bromölli

Slovensko kulturno društvo France Prešeren, Göteborg

Po lepih poletnih dneh smo se vrnili z dopusta iz naše prelepe Slovenije, nekateri pa tudi od drugod, kjer ste dopustovali. Dobrodošli nazaj v toplo Švedsko, kjer smo mi, ki smo ostali kar doma, imeli prav lepe in tople poletne dni brez dežja. Rekordno toplo vreme do 30 stopinj nam je ogrevalo naša po soncu hrepeneča telesa, saj državljani Švedske že sto let ne pomnijo tako toplega poletja. Društvo France Prešeren je pripravilo lep piknik v Skatås, z dobrotami na žaru, ki nam jih kot običajno pripravil Matjaž Zorman. Hvala za tvoj trud, Matjaž. Ker je bilo vreme malce negotovo, je nekaj naših stalnih gostov raje ostalo po varno streho doma. Piknik je bil kljub temu lepo izpeljan, saj smo ob tonih Štefanove harmonike popestrili popoldan in zapeli po domače. Na slikah je razvidno, da se nase moške ne da tako hitro prestrašiti s slabim vremenom, saj so se kljub temu udeležili piknika.

Ženska srečanja še vedno potekajo vsaki zadnji petek v mesecu in so zelo lepo obiskana. Če imate željo pridružiti se nam in obujati spomine na mlade dni v slovenskem jeziku, ste lepo povabljeni. Prijave sprejema Erika na telefonsko številko 031 29 24 84.

Erika Jacobson

Fotografije: Lado Lomšek

Kulturno društvo Slovenija, Olofström

Počasi se končuje prekrasno vroče in toplo poletje. Tako je prišel čas za piknik v prelepi Barnakälli na dan 30.8. Ravno ta dan sonce ni sijalo. Bilo je pa vseeno lepo in prijetno. Zbrali smo se v precej lepem številu. Z udeležbo na pikniku nas je presenetil tudi predsednik Slovenske zveze, g. Alojz Macuh z ženo. Vsi smo povedali nekaj besed o tem, kako smo preživeli svoje poletje, tako da smo se kar dobro naklepotali. Bilo je veselo, Viktor je raztegnil harmoniko in zraven zapel, tako kot zna samo on. Pa še lep nov klobuk smo mu pohvalili. Nič manj lepo ni igral niti naš drugi muzikant Libero. Bilo je res prijetno in veselo.

Tudi brez dobre hrane in pijače ni šlo, pecivo so pripravile pridne kuharice, Silvana, Emma, Ida pripravile, Janko, Janez pa sta pekla na žaru. Hvala vsem, ki ste prišli.

31.8 je bila sveta maša in še dobro, da nas g. župnik Zvone pozna, bili smo v tako majhnem številu, saj smo bili samo trije, a je bilo vseeno lepo od sv. Marije.

Prispevek pripravila: Silvana Magda in Janko Stopar

Orfeum, Landskrona

Mycket har hänt under den korta och varma sommaren.

Zvonko, mamma Gusti och mamika Angela bestämde sig för att åka till Slovenien den 19:e juni, mest för att hälsa på släktingar, grannar och bekanta.

Mamika är 98 år fyllda och då respekterar man hennes önskingar. Det var främst för hennes skull, för att göra henne till viljes som de åkte. Mamika får en stark hemlängtan varje år när sommaren börjar nalkas. Så blev det i år också. De åkte då hem till Slovenien för att stanna under en månad. Vi andra, Mamikas barnbarn med familjer brukar komma efter några veckor senare, så blev det även i år. Dock var vi fortfarande kvar i Sverige när vi fick besked om att vår mor, Gusti Budja drabbats av stroke hemma i Mala Nedelja, den 30:e juni. En hemsk nyhet. Hon blev inlagd på närmaste sjukhus i Rakican och så fort vi anlände, några dagar senare, ville vi hälsa på henne där. Och det gjorde vi. Mamma Gusti blev väldigt glad när vi kom och hälsade på och hon försäkrade oss om att hon förhållandevis mår bra och ville att vi skulle fortsätta med vår semester så som den var planerad sedan innan.

Sonen Matej och hans Mia, Poldi och Kerstin Karlin, samt döttrarna Dora, Lenka och Anne-Marie med sina familjer åkte då vidare till kroatska Istrien, där de sedan några månader tidigare hade bokat ett helt hus att bo i. Zvonko stannade kvar i närheten och han åkte dagligen på besök till sjukhuset. Drygt en vecka senare flögs Gusti med ambulansflyget till Sverige. Hon hamnade först på infektionskliniken i Lund och sedan flyttades Gusti till sjukhuset i Landskrona. Zvonko, Mamika, alla barn och barnbarn kom efter med sina bilar. Det gick rätt så bra för Gusti, hon klarade mer och mer rörelser för varje dag som gick. I dag, ca två månader senare, går hon med hjälp av en fyrbent käpp och hon har gått i trappor med hjälp av den kunniga och empatiska rehab-personalen i Landskrona. Zvonko och vi barn stödjer och uppmuntrar henne så gott det går. Det är trevligt att se hur Gustis rörelseförmågor sakta men säkert utvecklas.

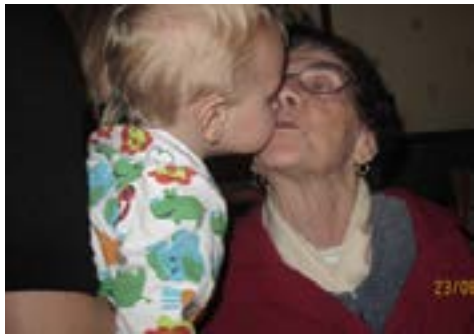
Som ni har märkt, kära läsare av SLOVENSKA BLADET – GLASILO, har Danni och Suzana tillfälligt tagit över redaktionen, vilket är glädjande. Alla människor är ersättliga och det bästa i nuläget är att det finns unga förmågor som kan och vill hjälpa till med redaktionsarbetet. Det viktigaste är att vår tidning lever vidare!

Dryga två månader efter stroke går det åt bättre håll för Gustis del.

HÄLSNINGAR DORA, LENKA, ANNE-MARIE, INGER, MATEJ, GUSTI OCH ZVONKO

Livet går vidare. Utöver allvarliga och sorgliga händelser firar vi främst de glada dagarna, födelsedagar och andra högtider. De flesta fotona är tagna på Charlia Solve Budjas 18-årsdag. GRATTIS ALLA FÖDELSEDAGSBARN!

Semester i Istrien

Motovun (italienska: Montona) är en bergsby som ligger i inlandet av den kroatiska landsdelen Istrien och har ett invånartal på ca 500. Kommunen har 1001 invånare (2011). Motovun grundades på platsen där tidigare den antika staden Kastelija låg. Byn, liksom den istriska kusten, tillhörde Republiken Venedig från 1278 till 1849 och därefter Habsburgska riket, Österrike-Ungern och Jugoslavien. Inom Jugoslavien tillhörde staden och landsdelen delstaten Kroatien.

Novice iz Göteborga- SLOVENSKI DOM

Tokrat nam je poletje res bilo naklonjeno, topli sončni dnevi, včasih kar preveč vroče. Od zjutraj do pozne ure nas je sonce grelo in za starejše ljudi je bilo gotovo malce težavno, saj je bilo kar težko dihati. Po radiu so opozarjali, da se stareši naj držijo doma v senci. Sledili smo novicam po televiziji o poplavah po Evropi in o dežju, ki kar ni nehal padati. Mnogi Slovenci so bili kar razočarani nad vremenom in seveda nad precej hladnim poletjem v Sloveniji. No, to se zna drugo leto seveda obrniti. Tukaj sem pač morala zalivati, ker je sonce izsušilo zemljo, saj so rože prav tako žejne kot mi, ljudje. Seveda pa je vsa ta vročina s seboj prinesla tudi nekaj negativnega, borovnic je bilo bolj malo in so bile drobne, gobe bodo bolj redke, ker mislim, da je ta zadnji dež prišel skoraj prepozno. Požari v Västmanlandu se je zelo razširil in je bil dolgo časa neobvladljiv. Gasilec je težave povzročal veter in kljub njihovem neutrudnemu delu ter delu prostovoljcev so pogorela kmetijska poslopja in hiše. Vremenoslovci so povedali, da lahko na takšnega vremenske razmere računamo v prihodnje, ob tem pa naj bi se pojavljali tudi grmenje in strele, ki lahko povzročijo materialno škodo tudi tistim, ki prebivajo v stanovanjih, če strela recimo udari v računalnike in v internetna omrežja. Da, narava vrača in ne prizanaša nikomur.

V soboto, 24. maja, smo se z avtobusom odpeljali na izlet v Nordens Ark, kjer smo si ogledali živali in se sprehodili po naravi, ob tem pa smo imeli tudi lepo vreme. Po ogledu smo se odpeljali do Smögens. Ob sprehodu ob obali so nas restavracije vabile z morskimi specialitetami na jedilnem listu. Ribja juha s školjkami, rakci in česnov kruh so potešili lakoto, na vse to pa seveda hladno pivo. Sprehod med trgovinami je bil paša za oči, saj so cene visoke, tam se pa trgovine seveda preživljajo s turisti in prodajajo spominke. Sladolel v senci se je prilgel. Proti večeru smo se odpravili domov in bili zadovoljni z izletom.

V soboto, 7. junija, smo se z avtobusom zgodaj zjutraj odpeljali v Vadsteno. Med našimi znanimi gosti Jožica Javornik, ki je igrala na orgle v cerkvi pri maši. Župnik Martin Retelj je bil med tistimi, ki so Zvonetu pomagali pri maši. Župnik Martin slušbuje v Frankfurtu.

Srečanje pri sestrah je bilo kot vedno prisrčno in ljubeznivo. Kratek program in pozdravi v lepo pripravljeni dvorani so prisrčni, ansambel Zarja pa je s svojo glasbo številne zvabil na plesišče. Bogati zadetki na loteriji so kot vedno povzročili, da so srečke precej hitro prodale. Z večerjo in pijačo so se nahranili želodci lačnih udeležencev srečanja.

Hvala vsem, ki ste kot prostovoljci pomagali, da je naše romanje potekalo brez nezgod in upam, da ste se odpravili domov zadovoljni in v pričakovanju naslednjega lega.

Letos nas je presenetila Karolina, ki je oblekla slovensko narodno nošo in poleg obeh Marij iz Göteborga pokazala, od kod je doma in da je ponosna Slovenka. Slovenski Dom je svojim članom plačal avtobusni prevoz. Hvala.

Z dnevom državnosti in s kratkim programom in zakusko ob tej priložnosti smo končali prvo polovico leto, imeli pa smo tudi zadnjo mašo pred dopusti in se razšli s prisrčnimi željami, da se znova srečamo v jeseni. Nabrane prostovoljne prispevki in še denar od praznovanja praznika mamic, poleg tega pa še denar, ki ga je naš blagajnik dodal iz

društvene blagajne, smo v znesku 2.900 SEK poslali gasilec v Slovenijo, ki bodo zbran denar uporabili za nakup oblek, orodja in popravila gasilskih avtomobilov, kar je bilo poškodovano v žledu, ki je Slovenijo zajel februarja. Hvala vsem za denarni prispevek.

10. julija sva bili z Marijo Perovič na pogrebni maši Vide Tomažin (Margeta), ki je po bolezni v 63. letu starosti umrla 14. junija. Pogrebna maša je bila v kapeli St. Sigfrids na pokopališču Kviberg kyrkogård. Vida je bila dolgoletna članica pevskega zbora v društvu France Prešeren. Vida, bolečin ni več, zato počivaj v miru. Z Marijo sva tudi prižgali sveče na grobu Marjana Peroviča. Da, vedno več Slovencev odhaja s tega sveta.

V juniju me je presenetil obisk sestrične Marije in njenega moža Janka iz Veržeja. Večkrat sta obljubljala, da bosta prišla, ker pa je bila tokrat res izredna priložnost, sta se končno odločila za potovanje. Karlijem sva bila vesela, da jima lahko vrneva nekaj gostoljubnosti, kajti midva se pri vedno oglasiva pri njiju, kadar sva na dopustu. Malo sva jima skušala razkazati Göteborg, bili smo tudi v Boråsu, na Marstrandu, po trgovinah, z babicami v botaničnem vrtu Botaniska trädgården, z upokojenci na ogledu mesta z ladjo po kanalu.

Janko je Karliju pomagal tudi pri postavitvi vodnjaka (önskebrunn) na vikendu. Marija kot kmečko dekle rada pomaga, zato je posejala radič, okopala okrog vrtnic in se kot spretna gospodinja zavrtela tudi v kuhinji. Z nama sta bila tudi v Vadsteni, da sta videla naše romanje tudi na lastne oči. Sicer pa smo o tem govorili in sta to tudi zasledila v časopisu Družina. Kot Marija pravi, da je bila zelo presenečena, da tako vestno sledimo dogajanjem v Sloveniji, političnim in drugim, poleg tega pa jo presenetilo, da radi spremljamo zabavno glasbo. Imeli smo politične diskusije in izrazili smo skrb, kako bo nova vlada znala urediti življenje ljudi doma. Rekla je, da smo mi v tujini s tem bolj na tekočem kot oni doma. Doma so se verjetno že naveličali poslušati obljub in obmetavanja politikov med seboj.

Tudi nekaj jubilarntov je že bilo in še nekaj jih bo sledilo v poznejših mesecih.

V maju sta praznovala: Ivan Košak 75 let & Marija Perovič, 65 let

Junij: Marija Lajšič, 70 let,

November: Herman Draksler, 70 let; Franc Colner, 75 let & Aurelijo Gorjup, 75 let

Vsem jubilarantom čestitamo za njihov jubilej.

Dopusti so se končali in šolarji znova začeli s poukom, delo po društvih se bo začelo z novimi močmi in vsi ostali bodo stali ob strani ter premišljevali.

Vsak človek se počuti dobro,
če čuti toplino,
ljubeznivo besedo, nežen dotik.
To izkuša že dojenček na prsih svoje matere.
O tem lahko zaljubljeni zapojejo pesem.
In celo umirajoči v svojem smrtnem strahu
ne potrebujejo ničesar bolj kot tolažbo človeške bližine
ali nežno roko na svoji nemočni roki.

Tako, dovolj za tokrat, uživajte ob dobri družbi, lepem vremenu in ob tem, kar sami ustvarite.

Za Slovenski Dom zapisala: **Marija Kolar**

DRUŠTVO PLANIKA, MALMÖ

Planika – vse poti vodijo v Rim; potovanje v Večno mesto

Rim - pogled na Baziliko in Trg sv. Petra

Končno se je zgodilo nekaj, kar smo načrtovali že kakšni dve leti. Upravnemu odboru Planike se je skupaj s člani uspelo zediniti in izbrati cilj, kamor bomo potovali. Ni bilo lahko, slišali smo oblico predlogov, od Svalbarda, Slovenije do Polarnega kroga. Izbira je padla na Rim in potovanje je postalo romanje. Kdo naj vodi romanje, smo se vprašali? Duhovnik seveda. Naš dušni pastir Zvone Podvinski je privolil in se lotil dela. Našel je primerne prevoznika, našel je tudi kraj kjer smo prenočevali in kar je zelo važno, v Rimu pozna Slovenko Veroniko Konda, ki tamkaj živi že vrsto let in se ukvarja z vodenjem. Naj povem takoj: brez nje bi nam trda predla. Mesto pozna kot lasten žep, govori italijansko, je zelo sposobna, ko je treba kaj »zrihtati«, kar sicer ni bilo vnaprej dogovorjeno, skratka – oseba, ki je kot nalašč za vodenje po Rimu.

Petega maja smo se v Kopenhagenu vkrcali v letalo in dobri dve uri pozneje izstopili v Rimu, kjer nas je čakal avtobus. Odložil nas je na Via Appia Nuova v slovenskem zavodu Slovenik (ur. naziv Pontificio Collegio Sloveno), kjer smo se nastanili. Hvala osebju, ki nas je sprejelo, počutili smo se odlično. V naslednjih petih dneh smo si ogledali mnogo rimskih znamenitosti, videli Svetega očeta, v svoji rezidenci pa nas je sprejel tudi slov. kardinal Franc Rode. Več podrobnosti bo gotovo napisal naš župnik, Zvone Podvinski. Ob koncu se vseh 25 potnikov iskreno zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli pripomogli k dobremu počutju in omogočili naše potovanje.

V imenu vseh romarjev, JoF

Slike po vrsti predstavljajo naslednje:

St.01 Romarji in naš g. župnik Zvone Podvinski na obisku pri kardinalu Rodetu - NA NA-SLOVNICI SLOVENSKEGA GLASILA

St.02 Romarji pred cerkvijo Sv. Petra

St.03 Ob 07.20 zjutraj smo že čakali pri vhodu na trg Sv. Petra

St.04 G. Zvone pred cerkvijo Sv. Petra. G. Zvonetu gre še posebej velika zasluga za vso organizacijo in načrtovanje našega romanja v Rim. G. Zvone, najlepša hvala od vseh nas !

St.05 - 08 Čakamo na prihod papeža Frančiška

St.09 Papež prihaja in pozdravlja romarje

St.10 Papež se pelje mimo nas ob 09.01 uri

St.11 Papež daruje sv. mašo

St.12 - 13 Sedaj je pa čas za malo malice

St.14 – 15 Z vodičko Veroniko ogled cerkve Sv. Petra

St.16 Vodička Veronika pripoveduje zgodovino cerkve

St.17 in 18 Slike v muzeju pri vhodu Sikstinske kapele

St.19 Romarji pred Španskimi stopnicami

St.20 Nasa skupina pred parkom Villa d'Este i Tivoli

St.21 Vodička Veronika nam razlaga še nekaj zanimivosti o Vatikanu

St.22 Fontana Di Trevi

St.23 Planikini romarji na pohodu z vodičko Veroniko po mestu

St.24 Piazza Venezia z vodičko Veroniko

St.25 Ruševine starega mesta Rim

Foto: Joze Myndel

št. 3,
slike si sledijo
po vrsti

Planikin piknik; Malmö, 14. junij, 2014

Postati dober kuhar ni mačji kašelj. Dolga leta, vse od začetka in do leta 2011, je za vse okrog piknika skrbel Franc Franseus, ki ga ni več med nami. Kupil in pripravil je vse potrebno, mi smo pomagali le pri prevozih in postavitvi. Meso je pripravil in začinil že dan pred piknikom, njegov pa je bil tudi žar, ki jo je vsako leto posodil društvu. Leta 2012 je prevzel glavno odgovornost Andrej Pagon, pomagali so mu člani, ki so se čutili sposobne za tako odgovorno delo.

V letu 2014 se nam je pridružil nov član Jure Bistričič, ki ima svojo restavracijo in do potankosti ve, kako se tej reči streže. Nakupil in pripravil je vse, kar je bilo potrebno, nato pa so se dela lotili Planikini strokovnjaki. Pri žaru števil. 1 sta bila Pepi Sternad in Vilibald Šoba, pri žaru števil. 2, ki ga ni na fotografiji, pa sta stala Lasse Dahl in Rudolf Belec, ki je skrbel tudi za prevoz in najem tovorne prikolice. Nobenega dvoma ni: vse je bilo dobro in okusno.

To bo prav gotovo potrdilo tudi 67 gostov, ki so se tega dne potrudili priti v Bulltofto. Jedli smo in pili ter hvalili mater naravo, ki nam je naklonila takšen dan, da smo prireditvev sploh lahko izpeljali. Zjutraj je kazalo slabo, nato pa se je vreme ustalilo. Bilo je sicer malo hladno – småkylig je primeren švedski izraz – nagajal pa nam je tudi veter. Piknik je sicer edina prireditev, pri kateri se ne opazi upada števila gostov, edini dejavnik, ki ima močan vpliv, je vreme. Ob koncu se moramo zahvaliti vsem tistim, ki sicer niso člani Upravnega odbora, a kljub temu pomagajo. Brez njih ne bi šlo tako gladko.

Avtor vseh fotografij s piknika je Jože Myndel.

Zapisal: JoF

Bo dobro ali ne? Z leve: mojstra Vilibald Šoba in Pepi Sternad ter gost Gabriel Stanič

Člani v prijetnem pogovoru s predsednico Ivanko Franseus

Sledijo slike:

St 03 Člani v prijetnem razgovoru

St 04 Rudi Belec v roki drži klešče za meso in se pogovarja z Miljano Barbis

St 05 Jože Iskra s steklenico v roki, Zlata Silic pa čakam, ali bo kaj ponudil

St 06 Revizorki slovenskega društva, Natali Silic in Diana Krumpačnik v razgovoru z Luci Ciglar in Denisom Belecem

ČLAN DRUŠTVA IZ STOCKHOLMA SPOROČA:

Dve težki bronasti skulpturi, imenovani »Svävande gestalt« in »Liggande gestalt« v lasti umetnika in kiparja Jožeta Stražar Kiyohara, sta bili v noči s petka na soboto, 14. junija 2014, ukradeni iz parka Ängelsbergs skulpturpark.

Bronasti skulpturi, težki okrog 300 kg, so najverjetneje odpeljali z večjim tovornim vozilom. Glede na to, da sta kipa posebna umetniška dela, bi ju bilo relativno težko prodati na Švedskem in v tujini.

Veseli bomo vseh informacij, ki bi privedle do skulptur. Če karkoli veste o tem, to sporočite na policijo Västmanland Polisen, Engelsbergs Konstgille, ali Jožetu Stražar Kiyohara na e-naslov: jo.strazar@gmail.com, ali na telefonsko številko 070-742 27 11.

Två tunga bronsskulpturer »Svävande gestalt« och »Liggande gestalt« av Joze Strazar Kiyohara blev under natten till lördagen den 14 juni stulna från Ängelsbergs skulpturpark. Bronsskulpturerna, som väger ungefär 300 kg, har troligtvis transporterats bort med hjälp av något större transportfordon.

Med tanke på att statyerna är speciella konstverk, är de relativt svårsålda i Sverige och i utlandet.

Alla uppgifter som kan leda till att skulpturerna återfinns mottages tacksamt. Kontakta polisen i Västmanland, Engelsbergs Konstgille eller Joze på jo.strazar@gmail.com eller telefon 070-742 27 11.

Följ med på en intressant resa till åländska skärgården, till Föglö – fåglarnas ö, och till fastlandet.

Åland består av 6400 öar på en yta något större än Öland. Två tredjedelar består av fasta Åland och en tredjedel av skärgården. På sjövägen ut från Grisslehamn passerar vi Kobba Klintar, som hör samman med Mariehamns grundande år 1861. Här byggdes en lotsstuga för att assistera fartygen till Mariehamn. Maria Alexandrovna, gift med tsar Alexander II, gav namnet åt den nya staden. Vid freden i Fredrikshamn 1809 förlorade Sverige Finland och Åland till Ryssland. Åland fick självstyre 1922 och tillhör Finland idag. Åland har egen nordisk flagga och egna frimärken.

Föglö är en egen kommun och en av sexton kommuner på Åland. Varje kommun har egen kyrka. Föglö betyder: "platsen där det finns mycket fåglar". Scenen domineras av havsörnar, måsar och trutar, andfåglar, vadare, doppingar, tärnor och svalor. Fåglarna lockas hit av insekter, fiskar, växter och vattenväxter. Blommorna färgar skärgården med sina färger, dofter och lockar insekter. Pollinering är nödvändig för vilda växter och även odlade.

Upplev Föglö och Åland i allra bästa morgon- och kvällsljus med fåglarnas härliga läten, som vi får höra i anslutning till bilderna.

Foto: Karlo Pesjak - PhotoNatura/PN, Naturfotografema/N

Karlo Pesjak, Åbroddsgränden 29, 281 33 Hässleholm. Tel. 0451- 104 42, mobil 070-579 18 39.
Epost: karlo.pesjak@telia.com
Kostnad: 2.000 + reseersättning. Jag har F-skatt.

NAŠA CERKEV – VÅR KYRKA

Dogodki na Švedskem v drugi polovici meseca avgusta 2014

Poroka v Göteborgu: Mladi par iz Umeåja, Judit Lann in Kristoffer Johansson, sta zaupala slovenskemu dušnemu pastirju Zvonetu pripravo na njuno poroko in tudi sam dogodek. Tako so se v soboto, 16. avgusta, popoldne svatje zbrali v cerkvi Kristusa Kralja v Göteborgu, od koder je Judit doma, in tam pričakali novoporočenca. Ko je organist Göran zaigral uvodno muziko, sta novoporočenca slovesno prišla pred oltar, kjer sta si pred Bogom in Cerkvijo obljubila večno ljubezen in zvestobo. Poročni obred in slavje samo je bil bolj v okviru obeh družin ter najožjih prijateljev, kar je bilo zelo lepo in brez nepotrebne pompe. Obe družini sta globoko verni in so vsi praktični katoličani. Enako velja tudi za Juditine in Kristofferjeve prijatelji, ki so bili udeleženci tega slavja.

Bog vaju živi, draga novoporočenca, in vaju obdari z novim življenjem! Naj vama bodo otroci v veselje in ponos ter jim dajta na pot življenja potrebno lučko vere in lepega, zglednega krščanskega življenja!

Krst Oscarja Ludviga Walterja Maka v Jönköpingu se je zgodil v petek, 22. avgusta 2014, ko so se popoldan zbrali starši in boter novokrščenca Oscarja v župnijski cerkvi Sv. Frančiška. Tudi najožji sorodniki in prijatelji so prišli na to krstno slavje, da bi lepo sodelovali pri tako pomembnem dogodku, ko je njihov otrok postal po krstu Božji otrok in član oltarnega občestva.

Krstno slavlje se je nadaljevalo na Hoku, kjer so starši novokrščenca bili obdani s svojimi brati, sestrami, otrokovimi starimi starši ter bratranci in sestričnami. Kako lepo je, ko je družina v tistem širšem pomenu zbrana skupaj. Hvala najprej prvi generaciji, ki je uspela otroke vzgojiti v tej smeri, da bi tudi oni čutili, da so družina, družinsko vzdušje doma in povezava z ožjimi člani družine še kako pomembni za normalno rast in za normalni razvoj slehernega otroka. Tu se gradijo tisti temelji, ki so pomembni za srečo otroka: družinska molitev, medsebojna povezanost, solidarnost ... Tako kot miza doma, toliko bolj pa oltarna miza v cerkvi, sta pomembni za duhovno rast in razvoj otroka v normalnega človeka in v normalnega kristjana, Božjega otroka. Brez blagoslova od zgoraj ne gre. Odprite svoja srca za ta blagoslov in za srečo življenja.

Krst Angela Lučiča v Göteborgu je bil v soboto, 30. avgusta, v cerkvi Kristusa Kralja. V popoldanskih urah so se zbrali starši, skupaj z botrico Višnjo in ostalimi sorodniki ter prijatelji pri tako pomembnem dogodku, kjer je po oblitvanju s krstno vodo in izrekom besed: Angelo, jaz te krstim v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha, sin prvorojenec postal Božji otrok ter član župnijskega občestva. Povezanost novokrščenca, njegovih staršev in botrov z oltarjem je življenjskega pomena. Zato je krstitelj polagal na srca prisotnih besede, kako pomembno je živeti ne samo od kruha temveč – kar je še pomembnejše – od kruha Božje Besede. Kaj človeku pomaga, če si pridobi ves svet, sebe in svojo dušo pa pogubi. Blagoslov je od zgoraj in tega si morejo in morajo starši izprositi od Boga v cerkvi, da bi znali in zmogli svoje dolžnosti pri krščanski vzgoji resnično dobro opraviti. Sicer bo trta namesto sladkega grozdja rodila viničje. Veliko blagoslova in lepe krščanske ljubezni pri vzgoji otroka vošči slovenski dušni pastir Zvone vsem, ki so odgovorni za krščansko vzgojo teh dveh družin!

Dogodki na Švedskem v času pred dopustom

Ludvik Mak, iz slovenske skupnosti iz Jönköpinga, je 13. marca tega leta v krogu svojih domačih in prijateljev praznoval 70. rojstni dan. Ob minulem jubileju se slovenski dušni pastir zahvaljuje slavljenču in njegovi ženi Mariji za vso pozornost do vseh slovenskih dušnih pastirjev. In te pozornosti ni bilo malo. Bog povrni z zdravjem in blagoslovom, najprej slavljenču, kakor tudi vsej Makovi družini.

Naj voščilo končam z besedami: Našemu dragemu slavljenču Ludviku, mir, blagoslov, zdravje in uspeh, sotvori Gospodi na mnogaja blagaja ljeta, kakor pojejo ob koncu slovesne liturgije na čast Sv. Janeza Zlatoustega. Bog vas živi še na mnoga leta. Naj bo jesen življenja lepa in naj vaju z ženo Marijo, vajini vnuki in vnukinje razveseljujejo. Bodita na vajine otroke in na vajine vnuke ter vnukinje ponosna, obenem pa dobremu Bogu zanje hvaležna.

Poroka Fredrika in Jenny Mak je bila v soboto 31. maja popoldne v Byarumu. V krogu domačih in prijateljev, sta Jenny in Fredrik, pred Bogom, pred zastopnikom Cerkve in dveh prič izrazila svojo zakonsko ljubezen in zvestobo. Velika Makova družina se je pred kratkim povečala še za enega člana, saj je Karolina Mak, Andersova žena rodila tretjega otroka, ki je bil kot najmlajši član tudi na tej poroki, seveda na svoj način.

Jenny in Fredrik sta se tako odločila, da bosta na temelju Božje ljubezni in Božjega blagoslova gradila svojo nadaljnjo prihodnost. Res je, brez Božjega blagoslova človek v življenju

ne gre po pravi poti. Tako sta tudi slavljenec Ludvik in Marija vedno znala povedati, da je vse imetje, ki sta si ga v mnogih letih pridobila s pridnim in požrtvovalnim delom ter velikim trudom in odpovedjo, en sam velik Božji dar. Brez Božjega blagoslova ne bi vsega tega bilo.

Kakšno veselje in sreča za starše, ko otroci gredo tisto pot, ki vodi k Bogu, ki vodi človeka večnemu cilju naproti. Draga novoporočenca Fredrik in Jenny, vztrajajta na vajini skupni poti do konca življenja. Naj vaju dobri Bog obdari še s potomci. Sprejmita otroke in jim dajta na pot tisto največ, to je vero v Boga. Ostalo si bodo s pridnimi rokami in ob lepem krščanskem vzgledu ter ob podpori vaju kot staršev in dobrih ljudi pridobili s svojimi pridnimi rokami. Postanita rodovitna trta, ki daje vinogradniku jeseni slastno grozdje, iz katerega potem dobi dobro in okusno vinco, ki razveseljuje človeško srce. Naj vaju dobri Bog za vajino zvestobo nekoč nagradi z večnim življenjem v nebesih.

Romanje Slovencev iz Malmöja v Rim je potekalo od ponedeljka 5. maja do sobote 10. maja tega leta. 25 rojakov, skupaj z njihovim dušnim pastirjem Zvonetom je pod vodstvom odlične vodičke Veronike Konda doživel Rim in Vatikan v vsej zgodovinsko kulturno duhovnih dimenzijah. Sv. maša pri Mariji Snežni, kakor nad katakombami Sv. Kalista, sta med vsem drugim duhovnim sporočilom se še posebej dotaknili vseh romarjev. Papeževa avdiencia je bilo doživetje, ki se ga ne da opisati. Pika na i je bila v petek, ko je vsa skupina romarjev na poseben način doživela San Subiaco, samostan, kjer je Sv. Benedikt, duhovni oče Evrope, začel svoje duhovno poslanstvo, ki je tako globoko zaznamovalo duhovni razvoj Evrope.

Srčna hvala g. kardinalu dr. Francu Rodetu in njegovemu tajniku Mateju Pavliču, kakor tudi Mitji Leskovarju za veliko pozornost do rojakov in do njihovega dušnega pastirja Zvoneta. Globoka zahvala papeškemu zavodu Slovenik, Franciju, Matjažu, Jožkotu in ljubečim sestram za vso oskrbo, duhovno in materialno. Hvala pa tudi Ivanki Franseus ter Marjeti Pagon za vso pomoč Zvonetu in Birgiti Gelotte pri organizaciji tega romanja, kar ni bilo lahko. Dragi romarji, naj vam apostolska prvaka Peter in Pavel, kakor vsi rimski mučenci izprosijo potrebnega zdravja na duši in na telesu, kakor tudi blagoslova, da bo to romanje čim dlje odmevalo v vaših srcih tudi na Švedskem.

Slovenski dan v Stockholmu se je odvijal v soboto 24. maja, ko Slovenci praznujejo Marijo, Pomočnico kristjanov in se zgrinjajo na Brezje ter povsod po svetu, kjer imajo cerkve in kapele posvečene brezjanski Mariji. Večer prej je bil zaznamovan z ohranjanjem slovenskih verskih in kulturnih izročil. To se je zgodilo tudi v stranski kapeli v Göteborgu ob 20. uri zvečer, v istem času, ko so bili mnogi rojaki na Brezjah in drugod po svetu zbrani v molitvi in prepevanju slovenskih cerkvenih pesmi, ki so posvečene Materi Božji. Slovensko društvo iz Stockholma je pripravilo program za ves popoldan. S pomočjo slovenskega dušnega pastirja so dobili na razpolago dvorano stolne cerkve. Kvartet Krt, pod vodstvom Dominika je poskrbel za lepo vzdušje v dvorani, kakor tudi pri slovenski sv. maši v kripti stolne cerkve ob 17. uri, kakor je to običaj v soboto pred četrto nedeljo v mesecu.

Slovenski dan, dan državnosti in Trubarjev dan je počastil tudi Njegova Ekselenca gospod Tone Kajzer, slovenski veleposlanik za Skandinavijo in pribaltske dežele. Gospod veleposlanik Tone Kajzer, skupaj z mlajšo hčerko Angelo, ki je pridno pomagala streči gostom tega srečanja, je naredil zelo prijeten in lep vtis na prisotne rojake, saj se jim je zelo približal s svojo preprostostjo, prijaznostjo in dostopnostjo. Ljudje so bili zelo veseli, ker so se z njim

lahko srečali in pogovorili ter skupaj zapeli. Skrbne slovenske mame in njihove hčere so poskrbele, da je bila žeja in lakota premagana. S tem je bilo poskrbljeno tudi za telesni del potreb tega srečanja. Kvartet Krt, kakor tudi MePZ SD v Stockholmu so s svojim ubranim petjem poskrbeli za premagovanje duhovne lakote in žeje ter priklicali kakšno solzo v oči rojakov, ki njihova srca hrepenijo po slovenski pesmi.

Hvala vsem, ki ste si prizadevali, da bi bilo srečanje dobro organizirano in izpeljano ter da bi povežalo čim več rojakov in njihovih prijateljev Švedov v glavnem mestu. Hvala tudi predsedniku Slovenske zveze Alojzu Macuhu, ki je skupaj z ženo Angelco od daleč prišel na to srečanje. Škoda je le to, ker so bili premnogi sedeži, tako v kripti pri sv. Maši kot tudi v praznični dvorani, prazni. Glede na precejšnje število rojakov v Stockholmu bi morali biti več kot polni. Tudi sv. maša za domovino bi morala imeti za rojake večji pomen, ne glede na prepričanje in veroizpoved. Morda pa se bodo rojaki v Stockholmu kdaj zbudili, če seveda ne bo za marsikoga tudi prepozno. Vrata Cerkve, cerkve so odprta, dobrodošli!

Vaš Zvone Podvinski

VADSTENA

Vadstena 1974 – 2014

Letos je bilo za slovensko skupnost na Švedskem izredno leto, visok jubilej, 40 let, kar rojaki z vse Švedske nepretrgoma romajo za binkošti k Sv. Brigiti Švedski. Vseslovensko romanje in srečanje Slovencev v Vadstenu ima duhovni, narodno kulturni in povezovalni pomen. Verjetno bi lahko rekli še kaj o tem tako pomembnem dogodku za rojake na Švedskem.

Priprave na srečanje so se začele že precej pred pomembnim dogodkom. Veliko je bilo pisarniških opravil, dopisovanj, telefoniranja in vsega drugega, kar spada k takšnim dogodkom. Dobiti dober ansambel, ki je po ugodni ceni pripravljen priti med rojake v Vadsteno, ni tako enostavno. Letos je bila izbira s pomočjo ID Slovenija v svetu izredno uspešna. Ansambel Zarja iz Tržiča je perfektno opravil svojo nalogo in predvsem poslanstvo med rojaki v Vadstenu. Druga skrb je dvorana in vse, kar spada k temu, da se romarji v njej prijetno počutijo. Roža in Vinko Tomažič sta ponovno prevzela to skrb in jo z veseljem in odgovorno opravila. Tako je bil slovenski dušni pastir vsaj malo razbremenjen. Misijski pastoralni svet ima vsa ta leta veliko odgovornost, da ljudje niso lačni in žejni ter da je dvorana lepo pripravljena, da je lepo postreženo, da se rojaki dobro počutijo. Štiri družine so vseeno premalo za tako množico ljudi v Vadstenu. Zato jim pomagajo rojaki iz Göteborga in tudi od drugod. Tombola je tudi en dogodek, ki spada k temu srečanju. Darovi so vselej namenjeni za pomoč nekemu, ki je v stiski. Rojaki iz Köpinga, pod vodstvom predsednika SKD Simon Gregorčič vselej radi in velikodušno pomagajo, da je tudi ta del srečanja zanimiv. Tombole so vselej bogate in razveselijo rojake, celo iz domovine, ki se pridružijo romarjem z vse Švedske.

Rojaki z različnih krajev organizirajo prevoz romarjev z avtobusom ali s kombiji. Največ jih seveda priroma z osebnimi avtomobili. Tisti dan je binkoštna sobota ponovno slovenska.

Tako je bilo tudi letos. Pa ne samo slovenska, saj je med rojake prišel tukajšnji ordinarij škof Anders Arborelis, ki je vodil slovesno somaševanje za binkošti.

Škof Anders je na začetku pridige Slovence pozdravil s slovenskimi besedami: bratje in sestre, potem pa je nadaljeval svoj slavnostni nagovor z mislimi o Sv. Duhu, o binkoštnem čudežu, ki nam pomaga, da se vsi, kljub različnim kulturam, tradicijam, socialnim ozadjem razumemo med sabo. Drug drugega razumemo s pomočjo vere, upanja in ljubezni. Spomnil je vse navzoče, da je Sv. Duh tisti, ki vodi Cerkev, ki je na Binkošti bila po Sv. Duhu tudi rojena. Čeprav smo različni, različno mislimo, gremo različno pot, je vendar Sv. Duh tisti, ki nam pomaga razumeti, da smo vsi Božje ljudstvo, ki je na romanju proti večnosti.

Škof Anders se je zahvalil vsem slovenskim romarjem, ki že 40 let romajo k Sv. Brigiti Švedski v Vadstenu, da bi jo prosili za pomoč, za blagoslov, da bi živeli kot katoličani. To seveda ni lahko, saj prihajajo ljudje iz dežel, kjer je povsod veliko cerkva. A tukaj na Švedskem ni lahko najti cerkve za bogoslužje. Zahvalil se je Švedski protestantski cerkvi in navzočemu pastorju Torbjörnu Ahlundu, pastorju cerkve Sv. Brigite Švedske v Vadstenu, da morejo katoličani, ne samo v Vadstenu, ampak na približno sto mestih na Švedskem najeti cerkve in pripadajoče lokale za bogoslužje in srečanja po sv. maši, kar je znamenje ekumenskega sodelovanja.

Škof Anders je v luči binkoštnega dogodka povabil romarje, da mislijo na vse tiste, ki trpijo, ki so preganjani zaradi zvestobe Kristusu in njegovi Cerkvi. Molimo za njih, je povabil škof Anders, še posebej za vse, ki so se v severnem delu Bosne in Hercegovine, Srbije in vzhodne Hrvaške znašli v težkih razmerah v katastrofalni povodnji.

Duh živi v telesu človeka, pravi apostol Pavel, saj je od krsta naprej človeško telo tempelj Svetega Duha. Zato je pomembno, da poslušamo, kaj nam Duh govori, da bi živeli življenje, ki je podobno Jezusovemu, da mislimo, govorimo, storimo, kot je to storil Jezus sam.

Bog sam želi, da bi v svet ponesli ljubezen, dobroto in resnico, kot nam jo je Jezus podaril. Mi smo Božje orodje, s pomočjo katerega Bog želi z našo pomočjo razširiti Evangelij in resnico v okolico, kjer živimo. Potem je škof Anders prvoobhajanca Erika in Emo nagovoril nekako tako: da bi Jezus, ki je navzoč v Sveti Evharistiji, prišel k njima z vso ljubeznijo in milostjo. Jezus želi, da govorimo z njegovimi besedami, da mislimo z njegovimi mislimi, da bi bili sveti, kot je Bog svet, da bi živeli v luči vere, upanja in ljubezni, ki se uresničuje v pomoči, v služenju bližnjemu.

Škof Anders je med drugim tudi spomnil vse navzoče na s. Theresio, ki je dolga leta kuhala juho, tudi za slovenske romarje, in je zdaj prikovana na posteljo zaradi raka. Čeprav veliko trpi, izžareva posebno veselje in neko posebno vero. Sestra Theresia je škofu Andersu naročila: pozdravite slovenske romarje in jim recite takole: ne morem več pripraviti juhe. Bom pa molila zanje in zanje žrtvovala svoje trpljenje.

Vadstena je predpodoba nebeškega sijaja. Tam nas čaka veliko večje veselje. Veselimo se danes prihoda Sv. Duha in obdaritve z njegovimi darovi, da bi bili njegovi učenci, ki se bodo nekoč v nebesih veselili ter Boga slavili.

S temi mislimi je škof Anders zaključil slavnostni nagovor. Med sveto mašo je bilo ljudsko petje, ki ga je na orglah spremljala organistka Jožica Javornik iz Slovenije. Po sv. maši so možje vzeli bandera in ko so romarji zapustili cerkev, je sledil skupni posnetek in nato procesija do slovenske lipe ter nato v cerkev Sv. Brigite. Tam so bile lepo odpete litanije Matere Božje z odpevi. Temu je sledila posvetitev slovenskega naroda. Na koncu bogoslužja, pri katerem je sodeloval tudi Martin Retelj, slovenski dušni pastir iz Frankfurta, je škof Anders vse blagoslovil. Po blagoslovu je po mogočni cerkvi zadonela Marija, skozi življenje. Nato je sledila krajša počastitev relikvij Sv. Brigite, tiha zahvalna in prošnja molitev ter odhod k sestram.

Tam je sledilo prijetno druženje, juha in kranjske klobase, kakor tudi veselo rajanje, za kar so poskrbeli člani ansambla Zarja.

Slovenski rojaki so praznovanje nadaljevali v Brigitini dvorani, kjer je bil najprej krajši kulturni program in po njem je sledilo rajanje do poznih večernih ur. Vzdušje je bilo enkratno.

Slovenski dušni pastir se zahvaljuje vsem, ki so pomagali pri organizaciji tudi letošnjega, jubilejnega romanja in srečanja Slovencev v Vadstenu. Hvala še posebej Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu, hvala Slovenski zvezi na Švedskem za denarno pomoč. Brez vsega tega ne bi mogli izvesti tega tako pomembnega dogodka. Hvala vsem šoferjem, oziroma vsem, ki so iz Göteborga, iz Malmöja, iz Stockholma in Köpinga pripeljali romarje v Vadsteno. Jože, Ivanka, Danni, Živko, Alojz in vsi ostali šoferji, naj vam Sv. Brigita izprosi, da boste vselej srečno potovali. Hvala Misijškemu pastoralnemu svetu in vsem, ki ste pomagali v dvorani, da so stvari zares lepo potekale in so bili ljudje zelo zadovoljni. Hvala vsem romarjem, ki vsa leta neutrudno prihajate v Vadsteno. Četudi čisto sami, kot npr. naš zvesti Janez Zbašnik iz Olofströma ter Janez in Marinka Stražar.

Dragi romarji, Bog vas živ na mnoga, blaga leta. Naslednje generacije pa se zbudite prej, preden bo prepozno glede slovenstva na Švedskem. Dobrodošli v Vadsteno meseca maja 2015!

20 let švedsko-slovenskih vzponov v slovenske planine

Hoditi v planine, še posebej slovenske, je nekaj lepega in dobrega za dušo in telo. Takšnih pohodov se vsako leto razveselijo švedski Slovenci in prijatelji švedsko-slovenskega vzpona iz rodne Slovenije. Kar trideset pohodnikov se je letos odzvalo prijaznemu vabilu župnika Zvoneta Podvinskega na 20. švedsko-slovenski vzpon. Na poti smo bili od 18. do 21. julija. Polovica nas je prispela na Podljubelj že na predvečer pohoda, kjer smo se nastanili v gostišču Karavla Koren. Na tem mestu je bilo v letih 1943 - 1945 delavsko taborišče, v katerem je bilo interniranih več kot tisoč jetnikov več narodnosti, ki so morali v nemogočih razmerah graditi predor na Ljubelju. V kletnih prostorih gostišča je spominska soba s slikami in predmeti internirancev taborišča, ki je bila ena izmed 40. podružnic Mauthausna. V soboto zjutraj so se nam pridružili še drugi pohodniki in skupaj smo krenili na priljubljeno Zelenico. Pogumno smo stopali za planinskim vodnikom Marjanom Brezočnikom, ki je tudi letos pripeljal s seboj njegova pogumna vnučka, Timoteja in Jakoba, že sedaj odlična planinca. Prvič se nam je pridružila tudi Veronika iz Jönköpinga, ki je bila na počitnicah z babico Karolino in Lassejem. Na koncu dolge vrste pohodnikov je kot vedno zvesto bedel nad nami naš angel varuh, pobudnik in glavni organizator vseh pohodov, župnik Zvone Podvinski.

Po prihodu v kočjo smo se porazdelili po lepo urejenih sobah s skupnimi ležišči, nato pa po krajšem počitku začeli raziskovati okolico. Manjša skupina se je z vodičem Marjanom odpravila na vrh Vrtače (2181 m). Lepa smučišča Zelenice so se spremenila v planinske pašnike, ki jih je kvaril le pogled na podrte stebre nekdanje žičnice, ki so ležali na cvetoči jasi. Na poti do Vrtače so bile večje površine skalovja pokrite z opojno dišečimi nageljčki, pa tudi drugimi cvetlicami. Po prihodu pogumnežev z Vrtače, med katerimi je Marjana Ratajc kot edina ženska osvojila ta strmi dvatisočak, je župnik Zvone daroval sveto mašo. Po okusni večerji je sledilo veselo druženje z lepim petjem nešteti narodnih pesmi, pri čemer se nam je pridružila tudi oskrbnica doma na Zelenici, gospa Vida Proje, in nas obenem pogostila z dobrim slovenskim vinom.

V nedeljo zjutraj smo se po zajtrku odpravili na pohod po bližnji okolici Zelenice do izvira Završnice in nato do kočice, kjer se je nekaterim prilegel že drugi zajtrk, ajdovi žganci z ocvirki in mlekom. Slovenske planinske postojanke imajo resnično odlične kuharice, ki znajo pripraviti tako dobro hrano, da želodci ne poznajo meja. Opoldne smo sestopali v dolino, kjer smo se ob 15. uri zbrali pri slovesni maši pred skalo ob nekdanjem duhovno-izobraževalnem domu na Ljubelju, ki ni zaman nosil naziva »Oaza miru«. Nebeški mir in prijaznost sta bila tam res doma. Skalo so verniki iz Kovorja pri Tržiču okrasili s podobo lurške Matere božje ter spominsko ploščo v spomin na leta 2011 umrlega župnika Vlada Pečnika. Sveto mašo je daroval župnik Zvone Podvinski, ki mu je stregel diakon Bogdan Jožef Petrič v hvaležen spomin nepozabnemu prijatelju, organizatorju, dobrotniku, voditelju doma, župniku Vladu, ki je švedsko-slovenske pohodnike vselej prisrčno sprejel in kraljevsko gostil, kadar smo bivali pod takratno božjo streho. Večkrat nas je z veseljem spremljal in tudi sam vodil na pohodih.

Svete maše so se udeležili tudi sorodniki, prijatelji in nekdanji župnikovi sodelavci. Največ pa je bilo vaščanov iz Kovorja in okoliških krajev, kjer je bila Vladova zadnja župnija pred prevzemom nekdanjega hotela Kompas, ki je s požrtvovalnim delom in z veliko zavzetostjo tega neutrudnega »garača« postalo priljubljeno duhovno zatočišče mladih družin in vseh, ki so iskali duševni mir. Po maši so nas svojci in vaščani pogostili z obilno pojedino in dobro kapljico. Oglasili pa so se tudi instrumenti in petje ansambla Zarja iz Tržiča, ki so junija rojacom na Švedskem polepšali binkoštno srečanje v Vadsteni. Glasbeniki so pripeljali s seboj tudi kvartet, ki ga sestavljajo že njihove hčerke in sinovi. Mladi pevci, ki so se pogumno predstavili gostom, so poželi bučen aplavz.

Še eno noč smo prespali pri Korenovih na Podljubelju, v ponedeljek pa se odpeljali, kakor že velikokrat do sedaj, na Brezje k Materi božji in se ji tudi letos zahvalili za lepo preživete skupne dneve v naši domovini. Sveto mašo so darovali župnik Zvone Podvinski, župnik Jože Drolc in veliki svetovni popotnik p. Peter Lavrih, ki organizira in vodi romarje v Sveto deželo. Ljudsko petje je na orglah spremljal Dominik Krt, vodja znanega kvarteta, ki se je že prav tako predstavil romarjem v Vadsteni.

IN MEMORIAM

Zadnje slovo od Terezije Škrjanc

je bilo takoj v ponedeljek po poroki in to čisto na jugu Švedske, v Trelleborgu, kjer živi njena hčerka Marinka z njeno družino. Rojena je bila 21. oktobra 1928 v kraju Podboršt, v župniji Šentjanž na Dolenjskem. V mladosti je spoznala Jožeta Škrjanca, s katerim se je poročila že v Sloveniji. V začetku 60-tih let prejšnjega stoletja jo je življenjska pot pripeljala za možem Jožetom v Skåne, v južno Švedsko, kjer sta ostala z družino vse življenje. Bog ju je obdaril s tremi otroki: Cvetko, Marinko in Jožetom, ki so si ustvarili družine in odšli od doma. Vendar so ostali povezani s staršema, vsak seveda na svoj način. Marinka, ki dela v zdravstvu, je mami še posebej posvetila veliko časa in moči. Cvetka, tako je pripovedovala mama Terezija, jo je vsako nedeljo popoldne poklicala iz Slovenije. Prav tako je sin Jože s svojo družino mamo večkrat obiskal in ji tako naredil praznik.

Mama Terezija je pred nekaj leti izgubila moža, ki je pred njo odšel v večnost. Toda dokler sta zmogla, sta se skupaj rada udeleževala slovenskih sv. maš v Helsingborgu, in sta bila tudi redna naročnika verskega tiska, in prav Naša luč ter Ognjišče, ki ju je hčerka Cvetka pošiljala iz Slovenije, sta ji krajšali čas bivanja v domu za ostarele v Bjuvu. Prav tako jo je kar nekaj let, od meseca septembra do meseca junija, redno obiskoval slovenski duhovnik, in takrat se je izredno veselila sv. obhajila ter enkrat na leto bolniškega maziljenja. S svojim preprostim in globoko vernim življenjem, kar je mama Terezija podedovala od doma, od svojih staršev, je želela biti Kristusova priča, še posebej ko je zadnja leta zaradi bolezni veliko trpela.

Njena življenjska kalvarija je dopolnjena, naj se sedaj veseli v slavi in sreči svetnikov, skupaj z možem Jožetom in z vsemi svetimi. Mir in pokoj njeni duši! Hvala za plemenito pričevanje in v bližini Boga prosite za nas, ki ostajamo tukaj na zemlji tiste trdne vere, ki vam je pomagala nositi križ do konca. Hvala otrokom, vnukom in vnukinjam ter vsemu strežnemu osebju, ki so Tereziji lajšali dneve bivanja v domu za ostarele v Bjuvu.

Posebno doživetje, katerega se je udeležilo tudi nekaj švedsko-slovenskih pohodnikov, je bilo romanje na Sv. Višarje, kjer smo se 3. avgusta srečali z rojaki z vsega sveta na vsakoletnem, letos že 26. romanju treh Slovenij, matične, zamejske in izseljenske. Srečanje je pripravila Zveza slovenskih izseljenskih duhovnikov ter Rafaelova družba. Tudi tam smo se rokovali z našim neutrudnim planincem, župnikom Zvonetom. Po sveti maši, ki jo je daroval škof Stanislav Lipovšek ob somaševanju nekaterih zdomskih ter višarskih župnikov, smo si skupaj ogledali lep družabni program. Poslovili smo se v upanju, da se tudi drugo leto ponovno srečamo v tej božjepotni Marijini cerkvi na 1789 m visoki gori, pred tem pa seveda na dvaindvajsetem švedsko-slovenskem pohodu - julija 2015.

Danica Dyllong, Düsseldorf

Nepozabno romanje v Rim

Slovenskim rojakom iz Švice in Vorarlberga se je uresničilo dolgo načrtovano romanje v večno mesto Rim. Skrbno pripravljeno in nepozabno lepo potovanje od 6. do 11. junija sta vodila župnik David Taljat in gospod Ralph Prausmüller. Udobna vožnja z modernim avtobusom je ob pripovedovanju vodiča Ralpa, romarskem petju in molitvah ter opazovanju izredno slikovite in zanimive švicarske in italijanske pokrajine hitro minila.

Prvi dan smo obiskali katakombe svetega Sebastijana ob slavni apijski cesti. V baziliki nad grobom mučenca smo darovali sveto mašo. Zatem smo sledili vodički po skrivnostnih rovinah katakomb, kjer so pokopavali tudi prve kristjane. Na poti proti morju smo si ogledali še baziliko sv. Pavla zunaj obzidja, kjer je tudi njegov grob. V obmorsko mesto Lido di Ostia ob ustju Tibere, ki je danes priljubljeno letovišče Rimljanov, smo prispeli zgodaj popoldan. Nekaj romarjev se je ohladilo v Tirenskem morju, drugi smo se okrepečali in odjezali v restavracijah ob dolgi peščeni plaži. Pozno popoldan smo se podali do izkopenin antične Ostije, kjer je bilo nekoč pristanišče, ki je oskrbovalo prebivalce že takrat milijonskega mesta in si ob zanimivi razlagi vodiča Ralpa lahko vse še bolj živo predstavljali.

V zgodnjih jutranjih urah binkoštna nedelja smo se podali do bazilike sv. Petra v Vatikan in prisostvovali slovesni sveti maši, ki jo je daroval papež Frančišek, kar nam bo ostalo v trajnem spominu. Po globoko doživeti maši smo bili na Trgu sv. Petra deležni tudi nagovora in blagoslova, ki ga je papež podelil romarjem z okna palače. Ker vzpon na kupolo bazilike, od koder se nudi čudovit razgled po Vatikanu in po štirimilijonskem Rimu ta dan ni bil mogoč, smo bili veseli povabila Mateja Pavliča, tajnika kardinala Rodeta, ki nas je popeljal na bližnjo teraso, od koder je posebno lep razgled na Trg sv. Petra in del Rima. Pospremil nas je tudi do častitljive ustanove Tevtonik iz časa Karla Velikega. Preden smo se podali s podzemsko železnico nazaj do hotela, kjer nas je že čakala odlična večerja, smo si še enkrat v miru ogledali baziliko sv. Petra in molili ob grobovih svetih papežev Janeza Pavla II. in Janeza XXIII.

Na binkoštni ponedeljek smo se podali do bazilike Santa Maria Maggiore - ene od štirih papeških bazilik. V neposredni bližini se nahaja tudi Centro Aletti, v katerem deluje šola za umetnike in nastajajo svetovno znani mozaiki pod ustvarjalnim vodstvom Prešernovega nagrajenca p. Marka Ivana Rupnika. P. Jožko Zajc nam je posvetil svoj čas in nam osvetlil duhovnost, na kateri temelji Rupnikova umetnost. Pozno popoldne smo prispeli v samostan Montecassino, zibelko benediktincev, saj ga je ustanovil sv. Benedikt, zavetnik Evrope. V samostanski kapeli je župnik David z nami in za nas daroval sveto mašo. Dan smo zaključili v vinorodnem mestecu Frascati, kjer smo bili deležni odlične tipične večerje te pokrajine. Ob dobrem domačem vinu je zazvenela celo harmonika, ob kateri je prikupna pevka poskrbela za še lepši večer. Ko pa se je iz harmonike oglasila še znana Avsenikova »Golica«, so nekateri rojaki takoj pokazali svoje navdušenje in se med mizami zavrteli.

Sonce je neusmiljeo pripekalo, ko smo se zadnji dan romanja počasi pomikali od ene do druge znamenitosti Rima in si najprej ogledali še zadnje od štirih papeških bazilik, svetega Janeza v Lateranu, ki je stolna cerkev rimskega škofa. Posebno zanimiv je bil tudi obisk cerkve sv. Klemenca, kjer so v treh nivojih vidna različna obdobja. Globoko pod zemljo so ostanki poganskega Rima. Nad njimi je bila v pozni antiki zgrajena cerkev sv. Klemenca, kjer je grob sv. Cirila in cilj množice slovanskih romarjev. Današnja romarska bazilika je nad zemljo.

Povzpeli smo se še na obzidje Koloseja, nato pa si ogledali Beneški trg, ki velja za središče mesta. Zanimiv je bil tudi ogled Panteona, najboljše ohranjene stavbe rimske antike in templja najvišjih bogov. Stopili smo še do trga Navona, ki velja za enega najlepših in najživahnejših trgov Rima. Nam pa je slaščičarna v stranski ulici nudila najboljši sladoled v Rimu. Zaključno zahvalno sveto mašo s prošnjami za srečno vrnitev smo imeli v jezuitski cerkvi Imena Jezusovega. Zelo hvaležni smo bili odličnemu vodiču in organizatorju romanja, gospodu Ralpu, ki nas je s svojimi razlagami vodil v osrčje krščanske zgodovine, prav tako tudi župniku Davidu za vsakodnevno duhovno spremstvo.

Lepo je bilo spremljati romarje, ki govorijo materni jezik in nosijo v dušah vero v Kristusa, vero naših dragih staršev. In na poti proti domu nas je že spremljala tiha misel: prihodnje leto si želimo ponovno skupaj romati ...

Danica Dyllong

Priložene slike opisujejo naslednje:

- Št. 1 - Rim: Zanimiv je bil sprehod med ostanki antičnega mesta Ostija;
- Št. 2 - Rim: Sveti Oče Frančišek nas je potrdil v veri;
- P1150685 - Rim: V sencih smo lažje prisluhnili vodiču;
- P1160099 - Rim: p. Jožko Zajc razlaga nastanek mozaikov v Centru Aletti;
- P1170769 - Rim: Španske stopnice so vedno polne obiskovalcev.

Mariborski študentje izumili telefon, ki vidi

Študentje računalništva iz Maribora so izumili pametni telefon za slepe in slabovidne. Program za mobilni telefon poleg telefoniranja z glasovnimi ukazi omogoča tudi lažjo orientacijo v okolju.

Študentje, ki so se združili v skupino 2ndSight, so z izumom zastopali Slovenijo na finalu svetovnega študentskega računalniškega tekmovanja Imagine Cup 2011, ki je pod okriljem ameriškega tehnološkega velikana Microsoft potekal v New Yorku, in se uvrstili med 18 najboljših na svetu v kategoriji razvoja programske opreme. Preboj jim je uspel med konkurenco 123 ekip iz 73 držav sveta, ki vse predstavljajo najboljše rešitve za najtežje svetovne izzive.

Člani ekipe 2ndSight so zaradi tekmovanja izpilili ne zgolj inovatorsko, temveč tudi podjetniško žilico. S sodelovanjem na tekmovanju so pridobili izkušnje, kako na svojo idejo gledati z bolj podjetniškega stališča in ji dati boljše pogoje za uspeh, ne da bi pri tem finančno tvegali. Imagine Cup je mednarodno študentsko tekmovanje na področju inovativnosti, tehnoloških rešitev in razvoja, zanimanje zanj pa se tudi v Sloveniji povečuje.

Slovenske besede na drugem koncu sveta

Raziščimo uporabo slovenskih besed na južnoameriških javnih mestih - fotografski natečaj

Skozi fotografske podobe se ustvarjajo mozaiki neposredne resničnosti, dokumentirajo dogodki, situacije, ljudje, kraji in objekti, ki jih hranijo in občudujejo tudi prihodnje generacije. Kadar se sprehajamo po ulicah in se srečamo s slovenskimi besedami, smo prijetno presenečeni. Prav neverjetno, da se te besede uporabljajo tako daleč od matične domovine.

Zato vas vabimo, da s svojim fotoaparatom zajamete slovenske besede in fraze na različnih javnih mestih v Argentini, Čilu, Paragvaju, Peruju in Urugvaju. Raziščite tudi kastiljske besede, ki se navezujejo na Slovenijo in vse, kar je slovenskega.

(vir fotografije: www.slovenija-danes.slovinci.si) Prispevka pripravil: Alojz Macuh

Slovenija ima novo vlado

Objavljeno: 18. septembra 2014 ob 07:28,

Vir: Ljubljana - MMC RTV SLO/STA

Poslanci so s 54 glasovi za in 25 glasovi proti potrdili 12. Vlado Republike Slovenije pod vodstvom Mira Cerarja. »Zagotavljamo, da bomo storili vse, da Slovenijo popeljemo iz krize in da omogočimo normalno življenje,« je dejal Cerar.

Po potrditvi so sledile prisega novih ministrov in ministric. Nov ministrski zbor bo imel tri člane več kot doslej. Največja vladna stranka SMC bo vodila devet resorjev, DeSUS štiri, SD pa tri.

Prvak DeSUS-a Karl Erjavec ostaja na čelu zunanjega ministrstva, predsedujoči SD-ju Dejan Židan bo še naprej vodil kmetijski resor, Anja Kopač Mrak (SD) bo tudi v novem mandatu ministrica za delo, družino in enake možnosti, Gorazd Žmavc (DeSUS) pa minister brez listnice na uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Iz kvote SMC je novi gospodarski minister postal Jožef Petrovič, finančni minister Dušan Mramor, pravosodni pa Goran Klemenčič. Resor javne uprave prevzema Boris Koprivnikar, infrastrukturnega Peter Gašperšič, zdravstvenega pa Milojka Kolar Celarc.

Nova notranja ministrica je Vesna Györkös Žnidar, ministrica za izobraževanje, znanost in šport Stanka Setnikar Cankar, vodenje novoustanovljenega urada za razvoj, strateške projekte in kohezijo pa kot ministrica brez listnice prevzema Violeta Bulc.

Ministrica za kulturo iz kvote DeSUS-a bo Julijana Bizjak Mlakar, Irena Majcen pa ministrica za okolje in prostor. Iz kvote SD-ja je med ministri še Janko Veber, ki prevzema obrambni resor.

KULTURA – KULTUR

Pahor in Rebula – svetovnonazorsko vsak na svojem bregu,
a vseeno prijatelja

Povzeto/vir: MMC RTV SLO/STA

Objavljeno: 26. avgust 2014 ob 20:55

V Ljubljani je v čast zamejskima pisateljema Borisu Pahorju in Alojzu Rebuli potekal simpozij o slovenski tržaški literarni šoli. Prav na današnji dan namreč Boris Pahor praznuje 101. rojstni dan, Rebula pa je julija dopolnil 90 let.

Mladinska knjiga in Cankarjeva založba sta se visokima jubilejema obeh avtorjev pred tem poklonili še v knjigarni Konzorcij.

Simpozij je potekal v Mestni hiši, še pred njegovim začetkom pa so v knjigarni Konzorcij Pahorju čestitali za rojstni dan in predstavili ponatis Rebulovega romana **V Sibilinem vetru** iz leta 1968.

Pisatelj, ki je »vzgojil cele generacije razumnikov«

Roman *V Sibilinem vetru* je po besedah Tatjane Rojc, ki je zanj napisala spremno besedo, Rebulova mojstrovina. »Tudi v tem romanu antični svet vstopa v zavest avtorja, ki je v stalnem iskanju resnice in absolutnega. Napisan je v izjemnem, elitnem slogu, ki je njegov razpoznavni znak,« je dodala Rojčeva, ki je na predstavitvi spregovorila o osebnem občutju svojega učitelja, ko je poučeval v Trstu.

Rebula, ki so ga po njenih besedah močno zaznamovali fašizem, odsotnost očeta in ločitev od njemu ljubega Krasa, je svoje dijake oplajal in vzgajal v širini duha in v poznavanju književnosti in jezika. »Vzgojil je cele generacije razumnikov med Slovenci v Italiji - vedno z izjemnim spoštovanjem do nas, do našega ozadja, našega življenja ter dimenzijo, ki daje njegovemu delu posebno težo in moč,« je poudarila Rojčeva.

Pahorjeva čestitka kolegu

Pisatelju, ki je 90 let dopolnil 21. julija, se je poklonil tudi današnji slavljeneč Pahor, ki je spregovoril o njuni skupni poti in razhodu. »Začeti moram pravzaprav v dvoje, ker sva v dvoje začela zahtevno in lepo zgodbo o zopetnem vstajenju slovenske književnosti v Trstu,« je pojasnil v uvodu.

Spoznala sta se v času, ko je svet slavil zmago nad »pošastnim principom uničevanja, a sta se zahodni in vzhodni dominalec spoprijemala tako glede usode Berlina kot usode Trsta - mesta, ki naj bi pripadal zaledju, kot vsa stoletja pred svetovno vojsko, a se s takšno rešitvijo po drugem svetovnem konfliktu zahodni zaveznik ni strinjal«.

Enotni v obnovi

»Zavezniška oblast se je le izkazala s tem, da nam je dala šole, mi pa smo z vso vnemo, ki smo je bili zmožni, hiteli z obnavljanjem - tako na levi kot na desni - z vsem, kar je zahteval kulturni razvoj,« je še pojasnil Pahor.

»France Bevk je vodil revijo *Razgledi*. In prav ta revija je bila skupno glasilo, v katerem sva z Rebulo postavila osnovo za rast osvobodjene književnosti, ki je ob nastanku novih pesnikov in piscev rodil današnjo slovensko literarno šolo v Trstu,« se spominja Pahor. »Skupno pot sva, ko je partijska oblast prenehala izdajati *Razgleda*, nadaljevala v Sidru, v Tokovih in potem v Zalivu, tako da sva o književnosti sodila mimo uradnega socialnega realizma. Bilo je iskreno prijateljstvo, ki se je rodilo v Šempolaju,« pravi.

Nekdaj skupne poti se razidejo

A nato je šel Rebula »daleč od morja in Krasa ter pretrgal stike in menjal razpoloženje do preteklih dogodkov«. Tako je trdil, da ni bilo osvobodilnega boja, ampak samo revolucija, je še pojasnil Pahor. Ta si je želel, da bi lani z Rebulo nastopil skupaj, da bi se za rešitev slovenske države našel skupen jezik, a je vse ostalo le na ravni zamisli.

»Žal je odklonil z navedbo, da naju ločuje svetovni nazor, OF, NOB in revolucija. Potem pravi, da je danes tudi Kocbek, 'ki zame ostaja velik duhovni in kulturni pojav, žal politično falimentaren in katoliku nesprejemljiv',« še pojasnjuje Pahor.

»Seveda kljub temu ostajava prijatelja,« je dodal Pahor, ki je nato spregovoril še o slovenskem odnosu do Trsta. »Še danes nastopamo na slovenski način. Vse tisto, kar pride priznana od zunaj, priznamo tudi doma. Tako imamo zunaj priznano slovensko literarno šolo v Trstu in zdaj še doma,« je sklenil Pahor in tako napovedal simpozij, ki danes ob njihovih obletnicah poteka v Ljubljani.

Slovensko književno življenje v Trstu ima dolgo in bogato tradicijo, saj sega vse v čas Primoža Trubarja, danes pa doživlja enega svojih vrhuncev zaradi uspeha Pahorjeve književnosti.

»Šola? Morda kaj več ... Entiteta, ki združuje razlike.«

Slovenska tržaška literarna šola dobiva s tem simpozijem priznanje kot predstavnic slovenske kulture, je v uvodnem nagovoru dejal minister za Slovence v zamejstvu in po svetu **Gorazd Žmavc**.

Boris Pahor pa je uvodoma dejal, da Trstu živeči slovenski pisatelji zdaj niso le pisatelji, ki pišejo v Trstu, ampak so predstavniki literarne šole. »Zdaj sem del skupnosti, narodne, jezikovne skupnosti,« je poudaril. Spomnil je, da je bil razvoj književnosti po letu 1918 drugačen kot v osrednji Sloveniji in poudaril, da je slovenska tržaška literarna šola del slovenske kulture.

Literarna teoretičarka, prevajalka in profesorica na Filozofski in leposlovni fakulteti v Trstu Marija Pirjevec je podala zgodovinski oris slovenskega literarnega ustvarjanja na Tržaškem. Kot je dejala, se je književnost kljub sovražnemu okolju razvijala, a je bila ves čas zamudniška. V 20. stoletju pa je dosegla svoj vrhunec z avtorji, kot sta Rebula in Pahor in nekateri drugi, brez katerih bi bila, kot je poudarila, slovenska literatura okrnjena in osiromašena. Literarni kritik in esejist ter profesor italijanske književnosti na Filozofski in leposlovni fakulteti v Trstu Elvio Guagnini je o slovenski tržaški literarni šoli dejal: »Šola? Morda kaj več ... Entiteta, ki združuje razlike, ki izvirajo iz samostojnosti in odločitev posameznika. Morda bolj usmeritev kot šola.«

Popoldanski del simpozija je bil v znamenju opozarjanja na tržaškost v delih nekaterih avtorjev. Tržaški literarni zgodovinar **Miran Košuta** je spregovoril o tržaškosti v delih Vladimirja Bartola. Ta se skozi vije kakor Timava, kdaj ponikne, spet drugič skozi dere hudourniško, pravi. Tudi Bartolov roman *Alamut*, ki velja za prototip Bartolovega eksotizma, je danes po besedah Košute mogoče vedno bolj dojemati kot prisposobo za podtalno organizacijo slovenskih in hrvaških nacionalistov Tigr, do katere je Bartol gojil simpatije. Najbolj pa je Bartolova tržaškost prišla do izraza v *Tržaških humoreskah* in v delu *Mladost pri Svetem Ivanu*, ki ga je Košuta označil kot »kronski dokaz Bartolove tržaškosti«.

Miroslav Košuta - najmarkantnejši pesniški glas povojnega Trsta

Literarna teoretičarka, kritičarka in esejistka Tatjana Rojc je spregovorila o tržaškosti v poeziji Miroslava Košute, ki ga je označila kot najmarkantnejši pesniški glas povojnega Trsta, njegov opus pa kot sklop zasebnega in družbenega dogajanja. Košuta po njenih besedah konstantno ubeseduje disharmonijo sveta in eksistence - lastne in splošno človeške. Zaznamovan je z zavezanostjo Trstu, tudi morje je neločljiv del njegovega pesnjenja.

Filozof in publicist **Evgen Bavčar** je spregovoril o tem, zakaj so nekateri tržaški pisatelji vzbudili njegovo zanimanje. Kot je pojasnil, so ga pritegnili tisti, ki pišejo o stvareh, ki so blizu Evropejcem. Tržaški kontekst ima pri tem pomembno vlogo, saj jim daje širši referenčni sistem.

Profesorica slovenske književnosti in dekanja na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici **Katja Mihurko Poniž** pa je govorila o prvem slovenskem ženskem časopisu Slovenka, ki je začel leta 1897 izhajati v Trstu. Do leta 1899 ga je urejala Marica Nadlišek Bartol, mati pisatelja Vladimirja Bartola, po tem letu pa Ivanka Anžič Klemenčič. Slovenka je prenehala izhajati konec leta 1902.

Tudi v zrelih letih oba dejavna

Če se vrnemo k letošnjima slavljenecema. Oba pisatelja sta navkljub visoki starosti še dejavna, redno spremljata dogajanje v Sloveniji, pa tudi ustvarjata. V Trstu so lani predstavili Pahorjevo delo *In mimo je šel spomin*, ki zajema več kot 70 let pisateljevega ustvarjanja, pri Celjski Mohorjevi pa je ob okrogli obletnici izšel Rebulov novi roman *Kominform v Zabrinju*.

Vir fotografij: RTV, MMC SLO/STA, FOTO: BoBo

Slovensko GLASILO – Slovenska BLADET

Izdajatelj / Utgivare: Slovenska zveza / Svenska riksförbundet i Sverige
Box 145, 731 23 Köping (nov. 2013)

Predsednik / Ordförande: Alojz Macuh; slovenska.riksforbundet@gmail.com

NASLOVI – ADRESSER:

KK SLOVENIJA
c/o Rudolf Uršič
Norregata 9, 633 46 Eskilstuna
Preds.: Rudolf Uršič, 016-14 45 49
rudolf.ursic@globalnet.net

IVAN CANKAR
Preds.: Ivan Zbasnik
Meteorv 17, 302 35 Halmstad
il.zbasnik@netatonce.net
Tel.: 035 2112 94 / M: 0706 620 232

SD SIMON GREGORČIČ
Scheelegatan 7, 731 32 Köping
Preds.: Alojz Macuh, 0221-185 44
aa.macuh@gmail.com

KD SLOVENIJA
Vallmovägen 10, 293 34 Olofström
Preds.: Janez Rampre
janez.rampre@oktv.se

SLOVENSKI DOM
Parkgatan 14, 411 38 Göteborg
Jože Zupančič, 031-98 19 37
marianne.ratajc@byggnads.se

SLOVENSKA AMBASADA (sept. 2012)
Amaliegade 6, 2. floor
1256 Copenhagen K, Denmark
Telefon: +45 33 73 01 20
+45 33 73 01 22
Faks: +45 33 15 06 07
e-pošta: vkh@gov.si
urad.slovinci@gov.si

KD FRANCE PREŠEREN
Box 5271, 402 25 Göteborg
Lado Lomšek, 031-46 26 87 SKD
ladolomsek2@gmail.com

SLOVENSKO DRUŠTVO PLANIKA
V:a Hindbyvägen 1, 214 58 Malmö
Ivanka Franseus, 040-49 43 85
ivankafanseus@hotmail.com

SLOVENSKO DRUŠTVO STHLM
c/o Anton Kisovec
Rosendalsslinga 3, 186 33 Vallentuna
P.: Vika Lindblad, 08 89 74 96; 0707 80 09 20
vikilindblad@gmail.com

PEVSKO DRUŠTVO ORFEUM
c/o Bencek-Budja
Hantverkarg. 50, 261 52 Landskrona
Avguština Budja, 0418-269 26
budja@bredband.net

SLOV./ŠVEDSKO DRUŠTVO
Darko Berginc
Kadettg. 30 D, 254 55 Helsingborg
Blagajnik: 042-156 188

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA
Parkgatan 14, 411 38 Göteborg
Zvone Podvinski, 031 711 54 21
zvone.podvinski@rkc.si

Tisk / Tryck: JASK AB, Landskrona, 0418-44 83 00

